Lietas Nr. C20126516
Lietas arhīva Nr. C-1265-16/6

S P R I E D U M S
LATVIJAS REPUBLIKAS VĀRDĀ
Liepājā 2016.gada 8.jūnijā
Liepājas tiesas tiesnesis Arnis Lapiņš

izskatīja rakstveida procesā civillietu maksātnespējīgās AS /Nosaukums A/ maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par naudas piedziņu.

Aprakstošā daļa

2016.gada 15.februārī prasītāja AS /Nosaukums A/ cēlusi tiesā maza apmēra prasību pret atbildētāju /pers. B/ par 178,33 EUR piedziņu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka administrators maksātnespējas procesā pieņēma lēmumu veikt parādnieces prioritāro kreditoru (tajā skaitā, darbinieku) prasījumu segšanu, un 2015.gada 12.augustā veica naudas izmaksas parādnieces bijušajiem darbiniekiem pieteikto un atzīto kreditoru prasījumu apmierināšanai. Saskaņā ar atbildētāja parakstīto un prasītājas administratoram iesniegto kreditora prasījuma pieteikumu atbildētāja prasījuma apmērs (neto) bija 638,63 EUR. Pēc izmaksu veikšanas no darbinieku prasījumu garantijas fonda līdzekļiem (1.maksājums 189,84 EUR; 2.maksājums 270,46 EUR), ko veica Maksātnespējas administrācija, atlikušais nesegtais darbinieka prasījums bija 178,33 EUR. Datorsistēmas kļūdas dēļ atbildētājam tika pārskaitīti naudas līdzekļi 356,66 EUR apmērā, tas ir - par 178,33 EUR vairāk, nekā atbildētājam pienākas, līdz ar to atbildētājam ir pienākums šos naudas līdzekļus atmaksāt atpakaļ prasītājai.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 250.^{21} pantam prasības pieteikums tika nosūtīts atbildētājam (lietas 24.lapa).

Motīvu daļa

Iepazinusies ar lietas materiāliem un pārbaudījusi pierādījumus, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 93.panta pirmo daļu, katrai pusei jāpierāda fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus un iebildumus. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 10.pantu, puses realizē savas procesuālās tiesības sacīkstes formā. Ievērojot Civilprocesa likuma 96.panta piekto daļu, pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.

Prasītāja cēlusi prasību pret atbildētāju - bijušo uzņēmuma darbinieku, norādot, ka datorsistēmas kļūdas dēļ atbildētājam viņa pieteiktā kreditora prasījuma vietā no uzņēmuma konta bez pamata samaksāta divreiz lielāka summa - 356,66 EUR, ko apliecina šāda pārskaitījuma apliecinošs dokuments (lietas 15.lapa). Prasība par atbildētājam pārmaksātās naudas atmaksāšanu pamatota uz Civillikuma 2389. un 2390. pantu, kur paredzēts atprasījums jebkāda pamata trūkuma dēļ.

Civiltiesību doktrīnā atzīts, ka atprasījums jebkāda pamata trūkuma dēļ ir iespējams šādos gadījumos: 1) ja izpildījums ir izdarīts uz spēkā neesoša tiesiska darījuma pamata vai vispār bez jebkādas izpildījuma devēja un izpildījuma saņēmēja norunas par tiesisku attiecību nodibināšanu; 2) ja atprasāmais priekšmets ir nonācis atbildētāja mantā nevis ar prasītāja dotu izpildījumu, bet gan citādā veidā. Tātad, prasījuma izlietošana ir iespējama tad, ja priekšmets no prasītāja mantas bez tiesiska pamata ir nonācis atbildētāja mantā, un nav nozīmes tam, kādā veidā šī pāreja uz atbildētāja mantu ir notikusi. Prasītājam ir jāpierāda atprasāmā priekšmeta sākotnējā atrašanās viņa mantā un tas, ka šis priekšmets atrodas atbildētāja mantā bez tiesiska pamata (*sk. Civillikuma komentāri: Ceturtā daļa. Saistību tiesības. Autoru kolektīvs prof. K.Torgāna vispārīgā zinātniskā redakcijā.-R.: Mans īpašums,1998,665.lpp.)*.

Lai izvērtētu, vai iesniegtā prasība par naudas piedziņu ir pamatota, tiesai jākonstatē, vai minētā naudas summa atrodas pie atbildētāja bez tiesiska pamata un vai šie naudas līdzekļi pieder prasītājai. Lietā iesniegts bankā veikta maksājuma apliecinājums, ka no prasītājas bankas konta 2015.gada 12.augustā atbildētājam pārskaitīta iepriekš minētā naudas summa. Līdz ar to prasītāja ir pierādījusi, ka atprasāmais priekšmets sākotnēji ir atradies viņas mantā. Izvērtējot, vai prasības pieteikumā norādītā naudas summa 178,33 EUR atrodas pie atbildētāja bez tiesiska pamata, tiesa ņem vērā, ka atbildētājs ar prasītāju ir sastāvējis darba tiesiskajās attiecībās laikā no 2012.gada 14.marta līdz 2013.gada 14.novembrim, un sakarā ar uzņēmuma maksātnespējas procesa pasludināšanu, atbildētājs maksātnespējas procesā uzņēmuma administratoram pieteicis kreditora pretenziju par neizmaksāto darba samaksu, kā arī atlīdzības par ikgadējo apmaksāto atvaļinājumu un atlaišanas pabalstu (lietas 4.lapa).

Administrators 2013.gada 23.decembrī pieņēma lēmumu atzīt atbildētāja pieteikto kreditora prasījumu 638,63 EUR (lietas 9.lapa). Tiesai nav informācijas, ka minētais administratora lēmums būtu pārsūdzēts.

Atbilstoši likuma "Par darbinieku aizsardzību darba devēja maksātnespējas gadījumā" un Ministru kabineta 2011.gada 27.decembra noteikumu Nr.995 "Maksātnespējīgo darba devēju darbinieku prasījumu apmierināšanas un administratora atlīdzības izmaksas kārtību" prasībām Maksātnespējas administrācija 2014.gada 29.janvārī pieņēmusi lēmumu par darbinieku prasījumu apmierināšanu, ar kuru atbildētājam piešķirts atlaišanas pabalsts 189,84 EUR, savukārt, 2014.gada 25.martā Maksātnespējas administrācija pieņēmusi lēmumu par darbinieku prasījumu apmierināšanu, ar kuru atbildētājam

piešķirta darba samaksas atlīdzība un atlīdzība par ikgadējo atvaļinājumu 270,46 EUR (lietas 13.lapa). Līdz ar to pēc izmaksu veikšanas no darbinieku prasījumu garantijas fonda līdzekļiem (1.maksājums 189,84 EUR; 2.maksājums 270,46 EUR), ko veica Maksātnespējas administrācija, atlikušais nesegtais darbinieka prasījums pret prasītāju bija 178,33 EUR apmērā.

Atbildētājs nav apstrīdējis, ka ir iepriekš minētās summas no garantiju fonda saņēmis, līdz ar to atbildētājam bija likumīgs pamats saņemt no prasītājas atlikušos 178,33 EUR, kuru samaksa atbildētājam izriet no darba tiesiskajām attiecībām, kuras pastāvēja starp pusēm. Konstatēts, ka prasītāja atbildētājam samaksājusi 356,66 EUR, kas divas reizes pārsniedz to summu, kuru atbildētājam bija likumīgs pamats saņemt, tādējādi no prasītājas līdzekļiem izmaksātā un atbildētājam pārmaksātā summa atrodas pie viņa bez jebkāda tiesiska pamata. Tā kā darba tiesiskās attiecības starp pusēm vairs nepastāv, prasītājai nav iespējas ieturēt/piedzīt no darba tiesiskajām attiecībām izrietošo pārmaksāto summu, pamatojot piedziņu uz Darba likuma normām.

Prasītāja līdz prasības pieteikuma iesniegšanai tiesā lūgusi atbildētāju labprātīgi atgriezt pārmaksāto naudu, nosūtot brīdinājumus ierakstītā pasta sūtījumā (lietas 16.lapa). Tādējādi atbildētājs nevarēja nebūt informēts par to, cik liels ir viņa kreditora prasījums, un ka viņam nav likumīga pamata saņemt no prasītājas lielāku summu par to, kāds ir viņa kreditora prasījums, kas vienlaicīgi ir prasītājas neizpildītā saistība pret viņu.

Šādos apstākļos prasītāja ir pierādījusi, ka atbildētājam izmaksātie naudas līdzekļi 178,33 EUR apmērā pieder tai, un ka tie pie atbildētāja atrodas bez tiesiska pamata, līdz ar to prasība ir apmierināma pilnā apmērā.

Prasību ir cēlis maksātnespējīgā uzņēmuma administrators, kurš, saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 10.punktu, ir atbrīvots no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos. Savukārt, Civilprocesa likuma 42.panta pirmā daļa nosaka, ka tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai. Tādējādi no atbildētāja valsts labā piedzenama valsts nodeva 71,14 EUR un, atbilstoši Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktam, ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi (ar prasības pieteikuma noraksta, tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu saistītie izdevumi) 5,33 EUR apmērā.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 204.[1] pantam atbildētājam nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei, kas nevar būt garāks par 10 dienām no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 189., 190., 193., 204.[1], 250.[25] pantu, tiesa

n o s p r i e d a

prasību apmierināt un piedzīt no /pers. B/ par labu maksātnespējīgajai AS /Nosaukums A/ parādu 178,33 EUR (viens simts septiņdesmit astoņi *euro* un trīsdesmit trīs centi) apmērā, nosakot, ka piespriestā summa iemaksājama AS "Citadele banka" kontā Nr. /konta numurs/.

Piedzīt no /pers. B/ par labu valstij valsts nodevu 71,14 EUR (septiņdesmit viens *euro* un četrpadsmit centi) un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 5,33 EUR (pieci *euro* un trīsdesmit trīs centi) apmērā. Valsts nodeva iemaksājama - saņēmējs: Valsts kase; NMR 90000050138; Konta Nr./konta numurs/; BIC kods TRELLV22; Valsts nodeva. Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi iemaksājami - saņēmējs: Tiesu administrācija NMR 90001672316; saņēmēja iestāde: Valsts kase BIC kods TRELLV22; Konta Nr./konta numurs/; maksājuma mērķis – kods 21499, procesa dalībnieka personas dati.

Sprieduma labprātīgas izpildes termiņš ir desmit dienas no tā spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā divdesmit dienu laikā Kurzemes apgabaltiesā, sūdzību iesniedzot Liepājas tiesā, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma 440.[2] pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem.

Tiesnesis A.Lapiņš